

Verslag Landelijk platform kenniscentra cultuureducatie

Bijeenkomst 17 september

Korte update tijdpad ontwikkelingen vervolg CmK II

Marlies licht het tijdpad vervolg CmK toe. OCW, FCP en LKCA werken aan de invulling van het vervolg CmK en het programma Cultuurparticipatie. Met beleidsmakers wordt van gedachten gewisseld over inhoud en bestuurlijk traject. Daarnaast loopt er een apart traject om bestuurlijk draagvlak te creëren. Bestuurders meekrijgen vereist nog officiële berichtgeving. Ook IPO en VNG worden hier actief in betrokken.

Van bereik naar impact

Er zijn drie presentaties van instrumenten die schoolontwikkeling zichtbaar maken gevolgd door gesprek.

- EVI 2.0: combinatie EVI-DCL
- Cultuureducatie Scan
- Leesmonitor op creatief schrijven (Sardes)

Een vierde instrument is de landelijke monitor cultuureducatie, die vandaag niet gepresenteerd is.

Hoe denken de leden over richting en bruikbaarheid van deze instrumenten voor hun praktijk? Is er behoefte / draagvlak voor het ontwikkelen van een gezamenlijk systeem om schoolontwikkeling per klas/school, lokaal/provinciaal en landelijk in kaart te brengen?

Leden onderschrijven een pleidooi om één systeem te gebruiken, in plaats van diverse instrumenten naast elkaar. Als we impact willen maken en in kaart willen brengen, moeten we bedenken welk systeem op die behoefte het beste op aansluit. EVI en de landelijke monitor overlappen nu met elkaar. Scholen kunnen in EVI zelf zien 'waar stonden we, en waar staan we nu' als je dat landelijk kunt vergelijken met anderen scholen dan heb je iets om te laten zien. EVI is ook een tool voor gesprek om terug te kijken en verder te gaan, daar nodigt de landelijke monitor niet toe uit. Er is een schaal van zelf-evaluatie op schoolniveau naar monitoring op landelijk niveau. Een zelf-evaluatie instrument is voor scholen van belang.

Een monitor instrument zou je altijd moeten inkleden in een begeleidingstraject. Bij scholen wordt druk gevoeld als er weer een vragenlijst komt. In Drenthe komt het verzoek echt vanuit de scholen om jaarlijks de ontwikkeling in kaart te brengen. Het een keer invullen van een monitor heeft eigenlijk weinig waarde. Als je het over een langere periode doet dan gaat het inzicht geven, en krijgen scholen grip op hun ontwikkeling.

Er is een groeiend besef bij scholen dat als ze zelf eigenaar worden van cultuureducatie in hun school, dat er van hen ook iets wordt verwacht. Scholen houden zichzelf als totaal tegen het

licht, liefst in de breedte, niet op een deelgebied als cultuuronderwijs. Een detailniveau krijg je nooit in een landelijke monitor. Het gaat meer om een trapsgewijs niveau van gedetailleerdheid.

Er zullen afspraken gemaakt moeten worden tussen de diverse actoren die nu uitvragen doen aan het onderwijs via monitor onderzoek. De landelijke monitor is een thermometer die niks zegt over de impact van wat we doen met CmK. Er is voor CmK een verplichting voor penvoerders om eigen doelen te monitoren, en bij te stellen. Penvoerders zijn met scholen nog in gesprek over wat ze belangrijk vinden, en waar je dan naar kijkt. Hier zit ook een onderscheid tussen visie en ambitie. Er is nog geen consensus over wat succes is. Er is wel consensus dat de school moet bepalen wat hij belangrijk vindt.

Het gesprek over betekenisvolle monitoring wordt voortgezet door de landelijke CmK partners. EVI wordt getest, en kan een keer terugkomen op een LPKC agenda.

In gesprek over filmeducatie Hubs voor beeldeducatie

Margreet Cornelius coördineert het landelijk netwerk filmeducatie. Er is vanuit OCW 3 ton beschikbaar gekomen voorversteving van de infrastructuur voor film- en beeldeducatie via een experiment met hubs in het land. Het geld wordt geïnvesteerd in een echt netwerk met alle betrokken partijen. Die fase is doorlopen, het netwerk zit nu midden in fase 2 met een groei van 18 naar 160 leden. Er zijn veel meer mensen die iets met filmeducatie doen. Daar is onderzoek naar gedaan door Sardes. Ook was er behoefte om een gezamenlijke visie te maken, richting vakoverstijgend beeldonderwijs (beeld wordt ook als taal gezien!). Deskundigheidsbevordering is ook nodig, gericht op pioniers die veel doen met beeld (bij vakken als aardrijkskunde en techniek). Er is contact met opleidingen, bijvoorbeeld om een didactisch manifest te schrijven over de omgang met beeld. Er is ambitie om binnen CKV meer met film en beeld te gaan doen. Met de Breitner Academie wordt een module ontwikkeld voor film, die ook door anderen kan worden benut. Ook moet het aanbod gestroomlijnd worden, op basis van waar docenten behoefte aan hebben. In het netwerk zitten nu allemaal partijen die met elkaar kunnen gaan bespreken wat goed is. Ook zal er onderzoek gedaan worden naar de behoeften van docenten. Hubs willen niet meer producten de school in gaan brengen. Het is geen lobby. Ze willen ondersteunend zijn aan de vraag die er is vanuit het onderwijs. Het gaat om de praktische benutting van de infrastructuur.

Esther Hendriksen is coördinator van filmhuis den Haag, met een bereik van 17.000 leerlingen (van 4 – 25) per jaar. FDH is de pilot hub in Zuid-Holland. Er was een grote behoefte bij scholen om aan de slag te gaan met film en beeld. Het filmhuis heeft een poule van 20 zzp'ers die aan educatie werken binnen het Haagse veld. Ook andere filmhuizen hadden behoefte aan informatie over educatie, en hoe je dat aanpakt waarvoor ze bij FDH aanklopten. Samen met LUX is bekeken hoe aan de vraag vanuit het onderwijs en het veld zelf gewerkt zou kunnen worden, ondersteunend aan het proces partijen elkaar beter te laten vinden. Ze schreven een advies om na te denken over regionale hubs. Nu zijn ze als pilot aan de slag, om te onderzoeken hoe de hubs zo praktisch mogelijk ingericht kunnen worden. Hoe maak je het docenten makkelijk om iets met beeldeducatie te doen? In korte tijd zijn er een aantal praktische projecten opgezet

De hubs willen vooral aansluiten bij de kennis en contacten die er al zijn, wel met andere grenzen dan CmK. De hub Zuid-Holland zet graag de cultuurbemiddelaar in. In Zuid-Holland is juist het buiten-stedelijke gebied een aandachtspunt. Het zou mooi zijn als de hubs hun kennis weer delen met partners. Juist in het verweven raken van cultuur met de rest van het onderwijs is een kans om samen op te trekken. De hubs willen nu snel hun praktische nut laten zien, samen met partners binnen de regio. De hubs zijn volgend op wat de vraag is, en bouwt daar projecten omheen. In Zuid-Holland is er al contact met andere filmhuizen binnen de regio, waar er nauwelijks inzet is op educatie. Hoe kunnen scholen het filmhuis in hun gebied vinden? Ze hoeven niet naar Den Haag daarvoor. Dat wordt nu in kaart gebracht. Ook in bibliotheken en op school kan heel veel gebeuren. De hubs zorgen ervoor dat partijen die elkaar nu niet vinden, elkaar wel gaan vinden. Ook media-educatie en geletterdheid wordt in de hub meegenomen. In het landelijk netwerk zitten ook al die partijen weer bij elkaar. De deuren open zetten voor elkaar is het devies. Werk met elkaar samen.

‘Wat speelt er lokaal/provinciaal/landelijk?’

Verbinding CmK met programma Leesbevordering

Er is in de Tweede Kamer een motie aangenomen om de programma’s CmK en Leesbevordering meer met elkaar te verbinden. Leesbevordering heeft een geheel eigen infrastructuur met bibliotheken. Stichting Lezen is bezig met de aansluiting. In Zuid-Holland wordt er al met ProBiblio gewerkt. Je bereikt een hele nieuwe groep als je gaat samenwerken. We nodigen Stichting Lezen uit voor een kennismaking.

Oproep MOCCA/Richard

Aan de VU wil men een PHD Onderzoek starten naar digitaal muziekonderwijs. Zij zoeken scholen die mee willen doen, specifiek groep 3-4. Zijn er scholen die daar belangstelling in hebben?

Reacties op uitwerking Training Cultuurcoördinator VO + vragenlijst

De leden geven kort feedback op een eerste voorstel van een werkgroepje Cultuurcoördinator in het VO. Het specifieke karakter van een VO vakdocent komt niet genoeg tot uitdrukking in de schets. Wat is zijn/haar startbagage al? Is het voor het hele VO, voor vmbo/havo/vwo? Is dit niet meer nodig voor de onder- dan voor de bovenbouw? Maak dat specifieker. Er is eerst meer onderzoek onder de doelgroep nodig, voor je aan een uitwerking begint. Kijk los van de coördinator wat er nodig is. Maar kijk wel landelijk naar wat er nodig is, wat je lokaal kan invullen. Kijk ook goed naar EVC trajecten voor eerder verworven competenties. En kijk naar linken met de Cultuurkaart.

LKCA beleidsplan

Sanne Scholten gaat met de Rv12 directeuren in gesprek over het beleidsplan van het LKCA.

LKCA Monitor lokaal beleid

Het LKCA is bezig met een monitor voor lokaal beleid die uitgezet wordt onder beleidsmedewerkers.

Brabant/Eindhoven

Er is een doorlopende leerlijn Kunst- en technologie ontwikkelt met de Brabantse partners.
Daar was een basis voor nodig. Hij gaat tot en met voortgezet onderwijs. Zie https://is-suu.com/kunstloc/docs/boekje_leerlijn